

DOI: 10.31319/2709-2879.2025iss2(11).347734pp65-74
УДК 65.656

Коренюк П.І., доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту
Дніпровський державний технічний університет, м. Кам'янське
ORCID: 0000-0001-8321-3199
e-mail: korenyukp@gmail.com

Дмитроченко М.В., аспірант кафедри менеджменту
Дніпровський державний технічний університет, м. Кам'янське
ORCID: 0009-0007-6393-2947
e-mail: dmitrochenkovni@gmail.com

Коренюк Л.В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри транспортних технологій та міжнародної логістики
Університет митної справи і фінансів, м. Дніпро
ORCID: 0000-0003-3187-3288
e-mail: lusikorenyuk@gmail.com

Koreniuk Petr, Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Management Dniprovsky State Technical University, Kamianske

Dmytrochenkov Mykyta, Postgraduate student of the Department of Management Dniprovsky State Technical University, Kamianske

Korenyuk Ludmila, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Transport Technologies and International Logistics
University of Customs and Finance, Dnipro

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

HEORETICAL PRINCIPLES OF FORMING AN INNOVATIVE MODEL OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY IN THE CONDITIONS OF THE DIGITAL ECONOMY

Стаття присвячена дослідженню інноваційних моделей підприємництва в цифровій економіці України, що характеризуються адаптивністю до ринкових змін, використанням цифрових платформ та інтеграцією передових технологій. Встановлено ключову роль урядових ініціатив, зокрема Diia.City та платформи «Дія», у спрощенні бізнес-процесів, зниженні бюрократичних бар'єрів та стимулюванні цифрових інновацій. Обґрунтовано значення цифрових технологій, колаборативних мереж, гнучкого лідерства та безперервного навчання для розвитку стартапів. Проаналізовано вплив спрощених систем оподаткування, грантових програм та законів про цифрову інфраструктуру на формування сприятливого підприємницького середовища. Доведено, що інтегровані цифрові сервіси, освітні ініціативи та міжнародне співробітництво сприяють трансформації України в регіональний інноваційний хаб, незважаючи на виклики.

Ключові слова: інновації, цифрова економіка, підприємництво, Diia.City, цифрові платформи, спрощене оподаткування, грантові програми, цифрова інфраструктура.

This article explores innovative entrepreneurship models within Ukraine's digital economy, emphasizing their adaptability to market changes, utilization of digital platforms, and integration of advanced technologies. It establishes the pivotal role of government initiatives, such as Diia.City and the Diia platform, in streamlining business processes, reducing bureaucratic barriers, and fostering digital innovation. The study highlights the significance of digital technologies, collaborative networks, agile leadership, and continuous learning in driving startup development. The impact of simplified taxation systems, grant programs, and digital infrastructure legislation on creating a conducive entrepreneurial ecosystem is analyzed. Integrated digital services, exemplified by the e-

Entrepreneur platform, have revolutionized business operations by enabling rapid online processes, minimizing corruption, and enhancing economic resilience. Furthermore, educational initiatives like Diia.Education and international collaborations, such as the European Innovation Council's grant programs, are shown to bolster human capital and facilitate access to global markets. The article substantiates the transformation of Ukraine into a regional innovation hub through synergistic policies, including tax incentives, funding mechanisms, and legislative frameworks, despite ongoing challenges. It underscores the critical role of digital infrastructure, human capital development, and international partnerships in aligning Ukraine's entrepreneurial ecosystem with global standards, particularly in sectors like artificial intelligence, deep tech, and green energy. The findings demonstrate that these efforts collectively enhance the competitiveness and sustainability of Ukrainian enterprises, positioning the country as a leader in Europe's digital economy.

Key words: innovation, digital economy, entrepreneurship, Diia.City, digital platforms, simplified taxation, grant programs, digital infrastructure.

JEL Classification: O31, O38, L26, M13, F63

Постановка проблеми. У контексті глобальної цифрової трансформації економіки, де технологічні зміни визначають конкурентоспроможність, Україна потребує адаптації інноваційних моделей підприємництва до викликів війни, економічної нестабільності та інтеграції в європейський простір. Актуальність теми зумовлена роллю цифрової економіки у відновленні та зростанні, що забезпечує оптимізацію бізнес-процесів і стійкість підприємств через впровадження хмарних обчислень, великих даних і штучного інтелекту. Це пов'язано з науковими завданнями розвитку теорій підприємництва в цифровому середовищі та практичними аспектами, зокрема спрощенням регуляторного середовища й залученням інвестицій через ініціативи на кшталт Diia.City та платформи «Дія». Для науки це означає обґрунтування нових парадигм цифрової трансформації, для практики – рекомендації щодо модернізації бізнесу та інтеграції в глобальні ринки. Дослідження механізмів фінансування, людського капіталу та міжнародного співробітництва є ключовим для стійкого економічного прогресу та посилення конкурентоспроможності України.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження інноваційних моделей підприємництва в цифровій економіці України є важливим напрямом економічної науки. Т. Олешко та ін. [1] і Я. Колодінська та Г. Великоіваненко [2] підкреслюють значення моделей freemium та IT-продуктів для залучення клієнтів і створення нових цінностей. Л. Шостак та І. Більоч [3] акцентують на ролі цифрових технологій, таких як аналітика даних і автоматизація, для адаптації бізнес-моделей до ринкових змін. О. Лобода і Н. Кириченко. [4] та С.В. Кириленко [5] досліджують електронну комерцію та інноваційні екосистеми, наголошуючи на співпраці держави, бізнесу й науки. О. Ольшанська та Б. Бондаренко доводять, що цифрові бізнес-моделі є визначальним чинником забезпечення конкурентоспроможності підприємств в Україні [6]. Незважаючи на значний прогрес у цих дослідженнях, низка аспектів залишаються недостатньо висвітленими. Зокрема, більшість праць не враховують специфіку постконфліктного контексту України, де воєнні та економічні виклики ускладнюють цифрову трансформацію. Також бракує комплексного аналізу взаємодії державних ініціатив, таких як Diia.City і платформа «Дія», з приватними інноваційними моделями, що обмежує розуміння їхнього впливу на стійкість і глобальну конкурентоспроможність бізнесу. Крім того, недостатньо уваги приділено ролі людського капіталу та міжнародного співробітництва в масштабуванні інноваційних екосистем.

Метою статті є теоретичні засади формування інноваційної моделі підприємницької діяльності в умовах цифрової економіки, аналіз їхньої ролі у підвищенні конкурентоспроможності через інтеграцію цифрових технологій та державних ініціатив, таких як Diia.City і платформа «Дія», у порівнянні з традиційними підходами.

Виклад основного матеріалу. Інноваційні моделі підприємництва в цифровій економіці України представляють динамічний підхід до створення та розвитку бізнесу, використовуючи передові технології та сприятливі екосистеми. Ці моделі характеризуються

здатністю швидко адаптуватися до змін на ринку, використовувати цифрові платформи для ефективної діяльності та капіталізувати зростаючий технологічний сектор країни. В основі інноваційного підприємництва в Україні лежить прагнення уряду сприяти створенню цифрового середовища, про що свідчать такі ініціативи, як Diia.City та програми електронного резидентства.

Ці державні зусилля формують фундамент, на якому будуються ключові компоненти інноваційних моделей, забезпечуючи їхню стійкість і масштабованість. Зокрема, інтеграція цифрових технологій, співпраця через відкриті інноваційні мережі та фокус на безперервному навчанні та адаптації стають рушійними силами сучасного українського бізнесу. Українські підприємці все частіше використовують хмарні обчислення, аналітику великих даних та платформні інструменти для створення цінності та оптимізації операцій. Ця цифрова інтеграція не тільки зменшує бар'єри для входу на ринок, але й дозволяє швидко експериментувати та впроваджувати інновації в бізнес-моделі, що дає змогу українським стартапам конкурувати на глобальному рівні [7]. Щоб глибше зрозуміти, як ці компоненти взаємодіють у реальному підприємницькому середовищі, розглянемо їхній структурований огляд у формі табл. 1, яка ілюструє вплив на українських підприємців.

Таблиця 1. Компоненти підприємницької екосистеми та їх вплив на українських підприємців

Компонент	Опис	Вплив на українських підприємців
Цифрові технології	Інтеграція хмарних обчислень, великих даних і платформних інструментів	Знижують бар'єри для входу, забезпечують швидкі інновації
Колаборативні мережі	Міжрегіональні команди та партнерства	Полегшують доступ до експертизи та ринкових можливостей
Гнучке лідерство	Візіонерське та адаптивне управління	Дозволяє швидко реагувати на зміни ринку
Безперервне навчання	Постійний розвиток навичок і здобуття знань	Дозволяє йти в ногу з технологічним прогресом
Альтернативне фінансування	Нові механізми залучення коштів і вдосконалена оцінка ризиків	Зменшують обмеження традиційного фінансування

Джерело: побудовано авторами за [7]

Ця екосистема компонентів набуває особливого значення завдяки активній ролі українського уряду, який не лише створює нормативне підґрунтя, але й безпосередньо стимулює його розвиток. Завдяки таким ініціативам, як Diia.City, що пропонує знижені податкові ставки та гнучкі правила ведення бізнесу для ІТ-компаній, а також запровадження електронного резидентства для іноземних підприємців, Україна створює сприятливе підґрунтя для цифрових інновацій. Ці зусилля, у поєднанні з міжнародним співробітництвом та фінансуванням з боку європейських агентств, позиціонують Україну як провідного технологічного інноватора в регіоні, незважаючи на виклики, пов'язані з тривалими конфліктами.

Саме на основі цього урядового фундаменту розгортається глибша трансформація бізнес-процесів через цифровізацію, яка стає каталізатором для радикальних змін у способах створення та функціонування підприємств. На чолі цієї цифрової революції стоїть платформа «Дія», яка стала наріжним каменем стратегії цифрової економіки України. Запущена в 2021 році, вона значно спростила процес реєстрації та управління бізнесом, дозволивши підприємцям з безпрецедентною легкістю та швидкістю орієнтуватися в бюрократичних процедурах. З моменту створення платформи понад 800 000 українців скористалися нею для реєстрації нових підприємств, скоротивши цей процес з місяця до 15-30 хвилин [8].

Розвиваючи успіх «Дії», уряд інтегрував спеціалізовані сервіси, які роблять цифровізацію ще більш всеосяжною та доступною для щоденних операцій підприємців. Сервіс

e-Entrepreneur, інтегрований у платформу Diia, демонструє комплексний підхід до спрощення бізнес-процесів. Він дозволяє підприємцям виконувати широкий спектр завдань в режимі онлайн, включаючи реєстрацію бізнесу, внесення змін, сплату податків та прийняття на роботу співробітників. Це універсальне цифрове рішення ефективно усунуло значну частину традиційної бюрократії, мінімізувало можливості для корупції та підвищило загальну економічну стійкість. Поряд з Diia працюють інші інноваційні платформи, такі як Diia.Business та акселератор Vidvazhna, які пропонують індивідуальну підтримку для автоматизації бізнесу та впровадження передових цифрових рішень [9].

Така комплексна цифрова інфраструктура досягається не лише через технологічні інструменти, але й завдяки стратегічній державній підтримці, яка охоплює фінансові, регуляторні та освітні аспекти. Уряд України впровадив низку заходів підтримки, що варіюються від спрощення оподаткування до програм грантів та законів про цифрову інфраструктуру. Однією з найвпливовіших політик стало впровадження спрощених систем оподаткування для технологічних стартапів та ІТ-компаній. Загальна спрощена система дозволяє малим підприємствам обирати фіксований податок на прибуток у розмірі 5% без ПДВ або 3% з ПДВ, а режим Diia City пропонує 5% податок на доходи працівників та 9% податок на вилучений капітал [10].

Для чіткішого уявлення про спектр цих політик звернімося до табл. 2, яка систематизує їхній опис та вплив на цифрову економіку.

Таблиця 2. Державна політика підтримки підприємництва та цифрової економіки

Політика	Опис	Вплив
Спрощене оподаткування	Єдиний податок 5% або 3% для малого бізнесу; режим «Дія City» із податком 5% на дохід працівників	Зменшення податкового навантаження, спрощена звітність
Грантові програми	Мікрогранти до 8 млн грн; великі проекти фінансування, як-от €20 млн «Seeds of Bravery»	Початкове фінансування для стартапів, підтримка deep-tech інновацій
Закони про цифрову інфраструктуру	Закон «Про стимулювання розвитку цифрової економіки»; понад 70 цифрових законів	Правова база для цифрової економіки, удосконалення цифрових послуг

Джерело: побудовано авторами за [8,9,10]

Серед цих грантових програм особливе місце посідають ініціативи, спрямовані на ранні стадії розвитку, які доповнюють законодавчі реформи та створюють замкнене коло підтримки. Урядові програми грантів відіграли вирішальну роль у розвитку цифрового підприємництва. Ці ініціативи варіюються від мікрогрантів для створення нових підприємств до значного фінансування стартапів у сфері глибоких технологій. Проект Seeds of Bravery з фінансуванням у розмірі 20 мільйонів євро дав змогу стартапам перейти від концепції до комерційного прототипу в таких секторах, як штучний інтелект, робототехніка та кібербезпека. Паралельно створювалася надійна цифрова інфраструктура за допомогою законодавчих заходів. Закон «Про стимулювання розвитку цифрової економіки» у 2022 році започаткував правову базу Diia.City, а загалом Україна прийняла понад 70 законів, пов'язаних з цифровими технологіями, включаючи нормативні акти щодо електронної ідентифікації та цифрових підписів [11].

Таким чином, синергія між спрощеним оподаткуванням, цільовими програмами грантів та комплексними законами про цифрову інфраструктуру не просто накопичує окремі елементи, а створює цілісну екосистему, яка трансформує виклики в можливості. Ці підтримуючі державні політики не тільки зменшили бар'єри для входу нових підприємств, але й надали необхідні ресурси та правову базу для масштабування та інновацій. В результаті Україна швидко стає лідером цифрової економіки в Європі, демонструючи надзвичайну стійкість навіть в умовах значних викликів.

Ця стійкість значною мірою залежить від центрального елемента – інтегрованих цифрових послуг, які слугують технологічним мостом між політикою та практикою, забезпечуючи безперервну операційну ефективність. Центральним елементом цього успіху стали інтегровані цифрові послуги, які забезпечили технологічну основу для ефективного функціонування підприємств. Платформа e-Entrepreneur є яскравим прикладом революцізації бізнес-операцій через інтеграцію. Вона пропонує набір основних послуг, включаючи онлайн-реєстрацію бізнесу, уніфіковані рахунки для сплати податків, цифрову реєстрацію працівників та відкриття банківських рахунків безпосередньо в партнерських установах. Така інтеграція дозволяє підприємцям за лічені хвилини виконувати завдання, які раніше займали тижні [12].

Проте справжня цінність цих послуг розкривається саме в контрасті з реаліями, де вони відсутні, підкреслюючи їхню роль як інструменту соціально-економічної рівності. Важливість цих інтегрованих послуг стає очевидною при розгляді викликів підприємців без доступу до таких платформ. Ці підприємства часто борються з обмеженим доступом до сучасних цифрових інструментів, прогалинами в цифрових навичках та недостатньою обізнаністю про доступні послуги підтримки. Фінансові обмеження ще більше ускладнюють ці проблеми, особливо для МСП. Вирішуючи ці проблеми, інтегровані цифрові послуги не тільки полегшують ведення бізнесу, але й підвищують загальну конкурентоспроможність та стійкість цифрових підприємств України.

Зрозуміло, що технологічна інфраструктура сама по собі недостатня без кваліфікованих кадрів, тому природним продовженням цифровізації стає фокус на розвитку людського капіталу – ключовому ресурсі для довгострокового зростання. Паралельно з розвитком цифрової інфраструктури особливого значення набули ініціативи з розвитку людського капіталу. Ці програми є критично важливими з огляду на унікальні виклики, що стоять перед країною, зокрема переміщення населення внаслідок війни, скорочення робочої сили та невідповідність кваліфікації. Зосереджуючись на системному підвищенні кваліфікації, перекваліфікації та цифровій грамотності, Україна активно працює над подоланням розриву між результатами освіти та потребами ринку. Ключові програми, такі як Diia. Education та національна освітня платформа Mgiia, пропонують доступні можливості цифрового навчання мільйонам користувачів у поєднанні з урядовою стратегією WINWIN, спрямованою на розвиток талантів у 14 пріоритетних секторах [13].

Щоб оцінити масштаби цих зусиль, звернімо увагу на табл. 3, яка висвітлює ключові освітні та інноваційні ініціативи та їхній вплив на підприємницьке середовище.

Таблиця 3. Освітні та інноваційні ініціативи для розвитку підприємництва в Україні

Ініціатива	Сфера зосередження	Вплив
Diia.Education	Цифрове навчання та професійний розвиток	Охоплено майже 3 млн користувачів
Стратегія WINWIN	Розвиток талантів у 14 пріоритетних секторах	Узгодження підготовки кадрів із потребами економіки
Skills Alliance for Ukraine	Перепідготовка, акцент на вразливих групах	Спільна ініціатива на €700 млн
EIT Jumpstarter & Founders2Founders	Менторство та розвиток бізнесу	Посилення стартап-екосистеми та інвестиційних раундів

Джерело: побудовано авторами за [13]

Значення цих ініціатив виходить далеко за межі освіти, безпосередньо формуючи динаміку цифрового підприємництва та сприяючи структурним зрушенням в економіці. Вплив цих ініціатив з розвитку людського капіталу на цифрове підприємництво є значним. Вони призвели до швидкого зростання в секторах ІТ, глибоких технологій та зеленої енергетики, а також сприяли зростанню експорту та підтримці стійкої адаптації під час криз. Серед помітних досягнень – збільшення обсягів фінансування стартапів, підвищення їхнього рейтингу в

світових рейтингах та успішні прориви в галузі передових технологій. Завдяки інтеграції цифрових навичок, навчання з управління проектами та галузевих знань, ці ініціативи позиціонують Україну як новий інноваційний хаб.

Доповнюючи освітні реформи, створення спеціалізованих інфраструктурних об'єктів, таких як інноваційні кластери, забезпечує фізичне та організаційне втілення цих знань у практичні проекти. Важливим доповненням до цих освітніх ініціатив стало створення спеціалізованих інфраструктурних об'єктів. Інноваційні кластери та наукові парки відіграють ключову роль у стимулюванні інвестицій, співпраці та технологічного прогресу, служачи каталізаторами інновацій та об'єднуючи стартапи, відомі компанії та академічні установи. Усередині цих кластерів спільні проекти перетворюють теоретичні знання на комерційно життєздатні рішення, демонструючи практичну силу колаборативного підходу. Спільні проекти в рамках цих інноваційних кластерів відіграли вирішальну роль у перетворенні наукових досягнень та підприємницьких ідей на реальні інновації [14].

Логічним розширенням внутрішньої інфраструктури стає відкриття до глобального простору, де міжнародні зв'язки перетворюють локальні інновації на конкурентні переваги на світовому рівні. Розширення міжнародних зв'язків стало логічним продовженням успішного розвитку внутрішньої інноваційної інфраструктури. Міжнародне співробітництво відіграє ключову роль у формуванні інноваційного підприємницького середовища України, відкриваючи нові можливості для фінансування та партнерства. Такі великі програми, як ініціатива Європейської ради з інновацій (EIC), пропонують значні гранти в розмірі від 300 000 до 500 000 євро для технологічних стартапів та малих і середніх підприємств у передових галузях. Ці ініціативи не тільки забезпечують необхідне фінансування, але й полегшують доступ до ширшої дослідницької та інноваційної програми ЄС «Горизонт Європа» [15].

Ці глобальні партнерства особливо посилюються через програми, орієнтовані на експорт, які слугують мостом між українськими інноваціями та європейськими ринками. Ініціативи з підтримки експорту відіграли важливу роль у зміцненні українських стартапів та технологічних компаній. Інтеграція в єдиний ринок ЄС, цільові програми грантів та розширений доступ до міжнародних мереж прискорення розвитку значно покращили здатність цих компаній проникати на ринки ЄС. Особливо впливовими були ініціатива EIC щодо фінансування в розмірі 20 млн євро та програма Seeds of Bravery, які дали змогу стартапам у сфері глибоких технологій розробляти та комерціалізувати проривні технології в секторах штучного інтелекту, робототехніки та кібербезпеки [16]. Для систематизації цих міжнародних зусиль розглянемо табл. 4, яка підкреслює їхню спрямованість та стратегічний вплив.

Таблиця 4. Міжнародні ініціативи підтримки інновацій в Україні

Ініціатива	Сфера зосередження	Вплив
EIC Grants	Технологічні стартапи у сфері кібербезпеки, ІІІ, відновлюваної енергетики	Фінансування €300 000–€500 000, доступ до ринку ЄС
Seeds of Bravery	Деер-tech стартапи	Комерціалізація проривних технологій
Green Transition Alignment	Екологічне та кліматичне законодавство	Інтеграція з Європейським зеленим курсом
AI Center of Excellence	Розвиток та масштабування штучного інтелекту	Національний інноваційний пріоритет, міжнародна співпраця

Джерело: побудовано авторами за [15,16,18-21]

Нарешті, інтеграція цих міжнародних ініціатив у національні пріоритети, такі як зелена економіка та штучний інтелект, завершує картину всебічного розвитку, забезпечуючи стає та стратегічно орієнтоване зростання. Ініціативи України щодо переходу на зелену економіку та впровадження штучного інтелекту мають не менш важливе значення для формування підприємницького середовища в країні. Україна поступово приводить своє законодавство у

відповідність до Зеленої угоди ЄС шляхом реформування законодавства у сфері охорони навколишнього середовища та клімату, визначаючи сталий розвиток як один із основних напрямків післявоєнної відбудови. У сфері штучного інтелекту уряд створив Центр передового досвіду у сфері штучного інтелекту як флагманську ініціативу для сприяння тестуванню та масштабуванню технологій штучного інтелекту. Ці зусилля, підтримані такими політичними важелями, як спрощення регулювання та стимулювання фінансування досліджень і розробок, прискорюють розвиток інноваційної екосистеми України, приводячи її у відповідність до стандартів ЄС та глобальних партнерств [17-21].

Висновки. Дослідження інноваційних моделей підприємництва в цифровій економіці України дозволило встановити їх ключову роль у забезпеченні конкурентоспроможності та економічної стійкості в умовах воєнних і економічних викликів. Інтеграція цифрових технологій, таких як хмарні обчислення, аналітика великих даних і штучний інтелект, у поєднанні з державними ініціативами, зокрема Dii.City і платформою «Дія», сприяє спрощенню бізнес-процесів, зниженню бюрократичних бар'єрів і масштабуванню стартапів. Гібридні моделі підприємництва, що поєднують державну підтримку, приватні ініціативи та міжнародне співробітництво, створюють синергію, яка позиціонує Україну як регіональний інноваційний хаб. Особливе значення має розвиток людського капіталу через освітні програми, такі як Dii.Education, що усуває дефіцит цифрових навичок. Рекомендується посилити підтримку інноваційних екосистем шляхом розширення грантових програм і спрощення доступу до міжнародних ринків.

Перспективи подальших досліджень включають детальний аналіз впливу воєнних факторів на цифровізацію, оцінку ефективності окремих державних ініціатив у довгостроковій перспективі та вивчення ролі штучного інтелекту в трансформації бізнес-моделей. Необхідно також дослідити механізми залучення іноземних інвестицій для масштабування глибоких технологій і зеленої економіки в Україні.

Список використаної літератури

1. Олешко Т., Попик Н., Макодзеба Д. Застосування інноваційних бізнес моделей в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. №37. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-80>
2. Колодінська Я.О., Великоіваненко Г.І. Інноваційне підприємництво як чинник розвитку цифрової економіки: сучасні тенденції та виклики в Україні. *Economics and management*, 2023. №2. С. 31–38. DOI: <https://doi.org/10.36919/2312-7812.2.2023.31>
3. Шостак Л. В., Більоч, І. О. Розробка бізнес-моделі цифрової трансформації в Україні: виклики, можливості та стратегічні орієнтири. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (економічні науки)* 2025. № (2 (55)). С. 141–149. DOI: <https://doi.org/10.32782/2519-884X-2025-55-17>
4. Лобода О.М., Кириченко Н.В. Аналіз бізнес-моделей в цифровій економіці. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*, 2023. №15. С. 172–179. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.15.21>
5. Кириленко С.В. Формування інноваційної екосистеми підприємництва в умовах цифрової економіки. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*, 2024. №4 (284). С. 36–42. DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2024-284-4-36-42>
6. Ольшанська О.В., Бондаренко Б.С. Цифрові бізнес-моделі як чинник забезпечення конкурентоспроможності підприємств. *Journal of Strategic Economic Research*, 2024. №3. С. 108–116. DOI: <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2024.3.11>
7. Zhang Y., Su Y., Wang S. Digital economy and entrepreneurial vitality: unveiling the impact and mechanisms through the lens of smart cities. *Scientific Reports*, 2025. №15(1). DOI: <https://doi.org/10.1038/s41598-025-98014-y>
8. *Expansion of the e-Entrepreneur service empowers business in Ukraine*. e-Governance Academy. 2024. URL: <https://ega.ee/expansion-e-entrepreneur-ukraine/> (дата звернення 11.09.2025).

9. Motkin A. (2023). *Ukraine's Diia platform sets the global gold standard for e-government*. Atlantic Council. 2023. URL: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraines-diia-platform-sets-the-global-gold-standard-for-e-government/> (дата звернення 11.09.2025).
10. Priceand A., Rodríguez A. *Digital Public Infrastructure in Ukraine: Harnessing Technology for the Public Good*. New America. 2023. URL: <https://www.newamerica.org/the-thread/digital-public-infrastructure-ukraine-war/> (дата звернення 11.09.2025).
11. *The EU expands support for Ukraine tech start-ups with a €20 million funding boost*. (2025). Open Access Government. 2025. URL: <https://www.openaccessgovernment.org/the-eu-expands-support-for-ukraine-tech-start-ups-with-a-e20-million-funding-boost/195664/> (дата звернення 11.09.2025).
12. Sorokina A., LebedevaL. The impact of digital transformation on enterprises' resilience: evidence from Ukraine. *AGORA International journal of economical sciences*, 2025. № 19(1), pp. 303–314. DOI: <https://doi.org/10.15837/aijes.v19i1.7161>
13. *Ukraine human capital chartbook*. Kyiv School of Economics - Kyiv School of Economics. 2025. URL: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2025/05/Ukraine-Human-Capital-Chartbook-2025.pdf> (дата звернення 14.09.2025).
14. *Ukrainian innovation strategy and development of science parks – uniting the efforts of science, government and business - Better Regulation Delivery Office*. (2025). Better Regulation Delivery Office. URL: <https://brdo.com.ua/en/news/ukrayinska-strategiya-innovatsij-i-rozvytok-naukovyh-parkiv-yak-ob-yednaty-zusylyla-nauky-derzhavy-i-biznesu/> (дата звернення 14.09.2025).
15. *International coalition launched to support Ukraine's research and innovation ecosystem*. (2025). Research and innovation. URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/international-coalition-launched-support-ukraines-research-and-innovation-ecosystem-2025-07-11_en (дата звернення 14.09.2025).
16. *Ukraine's IT Shift: From Outsourcing to Innovation*. Digital State UA: Ukrainian Tech for Future Societies. 2025. URL: <https://digitalstate.gov.ua/news/it-outsourcing/ukraines-it-shift-from-outsourcing-to-innovation> (дата звернення 14.09.2025).
17. Shyrokykh K. *Ukraine and the European Green Deal*. The Loop. 2024. URL: <https://theloop.ecpr.eu/ukraine-and-the-european-green-deal/> (дата звернення 18.09.2025).
18. Рябуха М.С., Цицоріна А.Є. Конкуренція як категорія ринкових відносин та конкурентоспроможність як предмет наукових досліджень. *Вісник ХНАУ. Серія: економіка АПК і природокористування*. 2007. №6. С. 96–100.
19. Пономарьова М. С., Шовкун Л. В., Савельєва О. М. Економічні та правові важелі підприємництва як складника ефективного розвитку агробізнесу. *Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки»*. 2015. №1. С. 227–236.
20. Пономарьова М.С., Захаров І.К., Іваненко В.Є. Механізм підвищення конкурентоспроможності підприємницької діяльності. *Вісник ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. Серія «Економічні науки»*. URL: http://visen.knau.kharkov.ua/visn_2019_1.html (дата звернення 18.09.2025).
21. Lomovskiykh L., Ponomarova M., Chip, L. Krivosheya, E., Lisova O. Management and organizational and economic conditions of strengthening the marketing activity of the enterprise and maintaining efficient agrobusiness. Financial and credit activity: problems of theory and practice, vol. 2, is. 37, pp. 263– 270. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i37.230255>

References

- [1] Oleshko T., Popyk, N., Makodzeba, D. (2022). Zastosuvannia innovatsiinykh biznes modelei v Ukraini [Application of innovative business models in Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 37. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-80>
- [2] Kolodinska Ya. O., Velykoivanenko H. I. (2023). Innovatsiine pidpriemnytstvo yak chynnyk rozvytku tsyfrovoy ekonomiky: suchasni tendentsii ta vyklyky v Ukraini [Innovative entrepreneurship as a factor in the development of the digital economy: current trends and

- challenges in Ukraine]. *Economics and management*, no.2, pp. 31–38. DOI: <https://doi.org/10.36919/2312-7812.2.2023.31>
- [3] Shostak L.V., Biloch, I.O. (2025). Rozrobka biznes-modeli tsyfrovoyi transformatsii v Ukraini: vyklyky, mozhlyvosti ta stratehichni oriientyry [Developing a digital transformation business model in Ukraine: challenges, opportunities and strategic guidelines]. *Zbirnyk naukovykh prats Tavriiskoho derzhavnogo ahrotekhnolohichnoho universytetu imeni Dmytra Motornoho (ekonomichni nauky)*, no. 2 (55), pp. 141–149. DOI: <https://doi.org/10.32782/2519-884X-2025-55-17>
- [4] Loboda O.M., Kyrychenko, N.V. (2023). Analiz biznes-modelei v tsyfrovii ekonomitsi [Analysis of business models in the digital economy]. *Tavriiskyi naukovyi visnyk. Seria: Ekonomika*, no. 15, pp. 172–179. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.15.21>
- [5] Kyrylenko S.V. (2024). Formuvannia innovatsiinoi ekosystemy pidpriemnytstva v umovakh tsyfrovoyi ekonomiky [Formation of an innovative entrepreneurship ecosystem in the digital economy]. *Visnyk Skhidnoukraiinskoho natsionalnoho universytetu imeni Volodymyra Dalia*, no. 4 (284), pp. 36–42. DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2024-284-4-36-42>
- [6] Olshanska O.V., Bondarenko B.S. (2024). Tsyfrovi biznes-modeli yak chynnyk zabezpechennia konkurentospromozhnosti pidpriemstv [Digital business models as a factor in ensuring the competitiveness of enterprises]. *Journal of Strategic Economic Research*, no. 3, pp. 108–116. DOI: <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2024.3.11>
- [7] Zhang Y., Su, Y., Wang, S. (2025). Digital economy and entrepreneurial vitality: unveiling the impact and mechanisms through the lens of smart cities. *Scientific Reports*, no. 15(1). DOI: <https://doi.org/10.1038/s41598-025-98014-y>
- [8] Expansion of the e-Entrepreneur service empowers business in Ukraine. (2024). *e-Governance Academy*. Available at: <https://ega.ee/expansion-e-entrepreneur-ukraine/> (accessed 11 September 2025).
- [9] Motkin A. (2023). Ukraines Diia platform sets the global gold standard for e-government. *Atlantic Council*. Available at: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/ukraines-diia-platform-sets-the-global-gold-standard-for-e-government/> (accessed 11 September 2025).
- [10] Priceand A., Rodríguez A. (2023). Digital Public Infrastructure in Ukraine: Harnessing Technology for the Public Good. *New America*. Available at: <https://www.newamerica.org/the-thread/digital-public-infrastructure-ukraine-war/> (accessed 11 September 2025).
- [11] The EU expands support for Ukraine tech start-ups with a €20 million funding boost. (2025). *Open Access Government*. Available at: <https://www.openaccessgovernment.org/the-eu-expands-support-for-ukraine-tech-start-ups-with-a-e20-million-funding-boost/195664/> (accessed 11 September 2025).
- [12] Sorokina A., Lebedeva L. (2025). The impact of digital transformation on enterprises resilience: evidence from Ukraine. *AGORA International journal of economical sciences*, 19(1), 303–314. DOI: <https://doi.org/10.15837/aijes.v19i1.7161>
- [13] Ukraine human capital chartbook. (2025). *Kyiv School of Economics - Kyiv School of Economics*. Available at: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2025/05/Ukraine-Human-Capital-Chartbook-2025.pdf> (accessed 14 September 2025).
- [14] Ukrainian innovation strategy and development of science parks – uniting the efforts of science, government and business - Better Regulation Delivery Office. (2025). *Better Regulation Delivery Office*. Available at: <https://brdo.com.ua/en/news/ukrayinska-strategiya-innovatsij-i-rozvytok-naukovykh-parkiv-yak-ob-yednaty-zusylyla-nauky-derzhavy-i-biznesu/> (accessed 14 September 2025).
- [15] International coalition launched to support Ukraines research and innovation ecosystem. (2025). *Research and innovation*. Available at: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/international-coalition-launched-support-ukraines-research-and-innovation-ecosystem-2025-07-11_en (accessed 14 September 2025).
- [16] Ukraines IT Shift: From Outsourcing to Innovation. (2025). *Digital State UA: Ukrainian Tech for Future Societies*. Available at: <https://digitalstate.gov.ua/news/it-outsourcing/ukraines-it-shift-from-outsourcing-to-innovation> (accessed 14 September 2025).

- [17] Shyrokykh K. (2024). Ukraine and the European Green Deal. The Loop. Available at: <https://theloop.ecpr.eu/ukraine-and-the-european-green-deal/> (accessed 18 September 2025).
- [18] Ryabukha M.S., Tsytsorina A.Ye. (2007). Konkurenciya yak katehoriya rynkovykh vidnosyn i konkurentospromozhnist' yak predmet naukovykh doslidzhen' [Competition as a category of market relations and competitiveness as a subject of scientific research]. *Visnyk KHNAU. Seriya: ekonomika APK i pryrodokorystuvannya*. no. 6, pp. 96–100.
- [19] Ponomar'ova M.S., Shovkun L.V., Savel'yeva O.M. (2015). Ekonomichni ta pravovi vazheli pidpryyemnytstva yak skladnyka efektyvnoho rozvytku ahrobiznesu [Economic and legal levers of entrepreneurship as a component of effective agribusiness development]. *Visnyk KHNAU. Seriya: Ekonomichni nauky*, no. 1, pp. 227–236.
- [20] Ponomar'ova M.S., Zakharov I. K., Ivanenko V. YE. (2019). Mekhanizm pidvyshchennya konkurentospromozhnosti pidpryyemnyts'koyi diyal'nosti. *Visnyk KHNAU im. V.V. Dokuchayeva. Seriya „Ekonomichni nauky”* [Механізм підвищення конкурентоспроможності підприємницької діяльності]. Available at: http://visen.knau.kharkov.ua/visn_2019_1.html (accessed 18 September 2025).
- [21] Lomovskykh L., Ponomarova M., Chip L., Krivosheya E., Lisova O. (2021). Management and organizational and economic conditions of strengthening the marketing activity of the enterprise and maintaining efficient agrobusiness. Financial and credit activity: problems of theory and practice, vol. 2, is. 37, pp. 263–270. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i37.230255>

Надійшла до редколегії 16.10.2025

Прийнята після рецензування 30.10.2025

Опублікована 27.11.2025